

Резюмета на рецензираните публикации на доц. дн Венцислав Димов

Монография

1. Венцислав Димов. Музиката за народа на медийния фронт (Меката власт на народната и популярна музика в Социалистическа България). София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2019 (368 стр.). ISBN 978-954-07-4796-5.

Резюме: Монографията е част от изследователската работа по колективен научен проект „Меката власт“ на популярната музика в медиите (по примери от България и Балканите)“, финансиран от Фонд научни изследвания (ДН 05/16).

Времето между 1944 и 1989 година днес звучи като „фанфари и заклинания“ (Мария Деничина), но и като „медиян разказ“ (Снежана Попова) в различни регистри; звуците му могат да чертаят траектории „между селото и вселената“ (Лозанка Пейчева), но и „орбити на социалистическото всекидневие“ (Иван Еленков). Може да бъде чуто през „естрада и социализъм: проблясъци“ (Розмари Стателова), но и през „битки за българския фолклор“ (Атанас Лазовски). Медийната музика в България през периода на държавния социализъм (1944-1989), както и историята на радиото в сравнение с предходния период (1929-1944) все още е в сенки. А музиката в радиото е важен, но малко изследван маркер и фактор на властови борби и обществени промени. Това мотивира това ново изследване, обект на което са електронните медии, записаната и излъчената музика за народа – фолклорна (народна) и популярна (естрадна), през периода 1944 – 1989 г. В очертаните хронологични граници има различни периоди, по различен начин се развиват и медиите, и музиката. Да се опита да типологизира тези вътрешни периоди и да очертае спецификата на отношенията власт-медии-музика-аудитория са едни от основните задачи, които си поставя изследването.

Музиката за народа от времето на социализма чертае чрез медийните си превъплъщения разнопосочни траектории: между звучене и вербално осмисляне и рефлексии; между творчески и изпълнителски практики; между музикални явления и идеологически наративи, идеи и властово осъществяване през практики на институции, организации, медии; между политици-властници, журналисти, творци и изпълнители – винтчета в тоталитарната машина и народ... Все пак една от основните задачи на това изследване е да се издирят и съберат в една панорамна картина емпирични материали,

главно звукови, текстови и визуални свидетелства на близкото социалистическо минало, като самото им експониране в една обща картина да даде фона, от който ще изплува меката власт на *музиката за народа*.

База на изследването и източници са архивни документи, свързани с българското радио и българската власт през периода, радиопрограми и радиосценарии, телевизионни програми, грамофонни плочи и дискографии, записани песни и музика, текстове на песни и ноти, специализирана периодика, свързана с медиите, периодични издания – вестници и списания, научна литература и песенни сборници, свидетелства на личности, участници в процесите, извадени от мемоари, писма, биографични разкази и интервюта.

Подходите са едновременно антропологически в търсенето на човешките и групови преживявания на музиката и представите за нея, но и културологически в изследването на последствията, т.е. политиките на репрезентация. В случая с медийните образи на музика такива политики на репрезентация включват връзки с властовите отношения в обществото, с конституирането на идентичности, с използването на изкуството и знанието в интерпретативните практики. Медийните образи на музиката са наситени с отношения.

Монографията е структурирана в четири раздела. Първият раздел очертава теоретичните и терминологични базиси на изследването: власт и мека власт, социализъм и медии, подходи и полета; музика за народа и отношение с популярно и фолклорно. Вторият раздел изследва медийната музика в идеологически нормативи и реч (наративи на властта, т.е. как властта вижда и говори за медийната музика, как описва света през/чрез медийномузикалното). Как песните и пеенето описват света и човека в категории, като народно, партийно, демократично, лагер на мира и социализма, трудещи се, нови хора. Героите: партийни водачи, партизани, бригадири, звеноводи, трактористи, младеж. Антагонистите: врагът отвън и отвътре. Третият раздел представя музиката в идеологизирани медийни практики и организации (функционирането в системата на социалистическата медийна система, т.е. как властта действа с медийната музика в звукозаписа, радиото и телевизията; как властовите наративи се отпечатват в медийномузикалните текстове). Изследва се радиото като пропаганден апарат и неговата мека власт през музиката за народа: предавания, сценарии, фигури, рубрики. Четвъртият раздел търси отговор на въпросите как конкретни медийни и музикални текстове и фигури (сценарии, предавания, песни, певци, водещи) се възприемат от аудиторията, т.е.

рецепцията. Как властовите наративи, отразени в медии и музика, и властовите медийни практики придобиват свой живот извън медийните контексти и каналите отгоре-надолу – фолклоризацията и как отдолу-нагоре избухват низови медийно-музикални идиоми, които могат да бъдат и в дисонанс с официалните.

В опита да се улови и интерпретира обекта системно и многообхватно, е потърсена обща матрица, която по-скоро има характера на мрежа от преплетени маркери. Във всяка от главите, във всеки от трите раздела изследваните явления и процеси се ситуират хронологично, функционално, жанрово-стилово, тематично. Едната нишка е тази на вътрешната хронология на социализма и неговите етапи и периоди – музиката за народа се променя, променят се и отношенията към нея на властта отгоре, на медиите като посредници и на публиката отдолу. Другата е на спецификата на медиите канали и образи на музиката за народа – отпечатъците ѝ в печатни медии (периодични издания – масови и специализирани, популярни нотни издания и песнопойки); звуковите ѝ регистрации върху звуконосители (грамофонни плочи, магнетофонни ленти, аудиокасети); присъствието ѝ в ефира на най-масовата медия през периода – радиото; и на синия екран на телевизията. Трета нишка е тази на спецификата на музиката за народа като основни идиоми, изкристализирали в процесите на взаимодействия между музикални черти с жанрово-стилова типология, тематични белези в съдържателен план, функционални идентификации според употребата, естетически и идеологически символи и т.н.

Голяма част от изворовите материали, върху които се базира изследването, се излагат за първи път. Сред приносите на монографията е опитът да се погледне към близкото минало не „отгоре“ и по инерцията на обикновеното негативно излагане на властови модели на тоталитарен и идеологизиран диктат, а „в средата“ и „отдолу“, през работата на посредниците – медии, творчески съюзи, артисти; и през практиките на аудиторията в нейното всекидневие. Това определя и избора на ключовите понятия – *музиката за народа* и *музиката на народа* – които се оказват не само под, но и извън пеещите говорители над площада, където ехтят не само „фанфари и заклинания“, но и интимни изповеди и сантиментални послания. Тъкмо там е потърсена меката власт на медийната музика от времената на българския държавен социализъм.

Ventsislav Dimov. Music for the people on the media front (The soft power of peoples and popular music in Socialist Bulgaria). Sofia: “St. Kliment Ohridski” University Press, 2019 (368 p.). ISBN 978-954-07-4796-5.

Resume: This monograph is part of the research on the collective scientific project “The soft power of popular music in media (by examples from Bulgaria and the Balkans)”, financed by the Bulgarian National Science Fund (ДН 05/16).

Today, the time between 1944 and 1989 sounds like “fanfare and spells” (Maria Deenichina), but also like a “media story” (Snezhana Popova) in different registers; its sounds can outline trajectories “between the village and the universe” (Lozanka Peicheva), but also “orbits of the Socialist everyday life” (Ivan Elenkov). It can be heard through “Estrada and Socialism: glimpses” (Rozmari Statelova), but also through “battles for Bulgarian folklore” (Atanas Lazovski). Media music in Bulgaria in the time of State Socialism (1944-1989), as well as the history of radio, in comparison to the previous period (1929-1944), is still in shadows. And music in radio is an important, but barely researched marker and factor of power struggles and social changes. That motivates this new study, the object of which are electronic media, recorded and transmitted music for the people – folklore (peoples) and popular (estrada), in the 1944-1989 period. There are different periods in the outlined chronological borders, where both media and music develop in a different way. An attempt to create a typology of these internal periods and outline the specificity of the power-media-music-audience relations are among the primary tasks of this research.

Music for the people from the time of Socialism draws divergent trajectories, through its media incarnations: between sounding and verbal comprehension and reflections; between creative and performing practices; between musical phenomena and ideological narratives, ideas and power realization through the practices of institutions, organizations, media; between politicians-rulers, journalists, artists and performers – the cogs in the totalitarian machine and people... After all, one of the primary tasks of this research is to find empirical materials, mainly audio, textual and visual testimonials of the close socialist past and gather them in one panoramic picture, their very exhibition in the same picture becoming the background, from which the soft power of *the music for the people* will emerge.

The research is based on archival documents, related to Bulgarian radio and Bulgarian power in the period, radio programs and scripts, TV programs, gramophone records and

discographies, recorded songs and music, song lyrics and notes, specialized periodicals, related to media, periodicals – newspapers and magazines, scientific literature and song collections, testimonials of people, who were part of the processes, taken from memoirs, letters, biographical stories and interviews.

The approaches are simultaneously anthropological – in the search for human and group experiences of music and the notions about it, and cultural in the examination of the consequences, i.e. the policies of representation. In the case of media images of music, such policies of representation include connections to power relations in society, to identity construction, to using art and knowledge in interpretative practices. Media images of music are saturated with relations.

The monograph is structured in four sections. The first section outlines the theoretical and terminological bases of the research: power and soft power, Socialism and media, approaches and fields; music for the people and relation to popular and folklore. The second section examines media music in ideological regulations and speech (narratives of power, i.e. how power sees and speaks of media music, how it describes the world through the media-musical) How do songs and singing describe the world and the person in categories, such as of the people, of the party, democratic, peace and labor camp, working, new people. The heroes: party leaders, partisans, foremen, unit managers, tractor drivers, youth. The antagonists: the enemy from the outside and from the inside. The third section presents music in ideologized media practices and organizations (functioning in the system of the socialist media system, i.e. how power acts with media music in sound recording, radio and television; how power narratives are imprinted in media-musical texts). Radio as an apparatus for propaganda and its soft power through music for the people are examined: shows, scripts, figures, segments. Section four looks for an answer to the questions how specific media and musical texts and figures (scripts, shows, songs, singers, hosts) are perceived by the audience, i.e. reception. How power narratives, reflected in media and music, and power media practices take on a life of their own, outside of media context and channels from top to bottom – folklorization and how low media-musical idioms, which can be in dissonance with the official ones, flourish from the bottom to the top.

In an attempt to grasp and interpret the object systemically and comprehensively, a common matrix, which is rather more a network of intertwined markers in character, is sought. In every chapter, in each of the three sections, the examined phenomena and processes are

situated chronologically, functionally, genre-stylistically, thematically. One thread is that of the inner chronology of Socialism and its stages and periods – the music for the people changes, the attitudes toward it of the power from above, the media as intermediaries and of the audience from the bottom, also change. The other is that of the specifics of the media channels and images of music for the people – its imprints in print (periodicals – mass and specialized, popular note editions and songbooks); its audio registrations on sound carriers (gramophone records, sound tapes, audiocassettes); its presence on the air of the most popular media at the time – radio; and on the blue screen of television. A third thread is that of the specifics of music for the people as primary idioms, crystallized in the processes of interaction between musical features with a genre-stylistic typology, thematic marks with regards to content, functional identifications according to use, aesthetic and ideological symbols, etc.

Many of the source materials, which the research is based on, are presented for the first time. Among the contributions of this monograph is the attempt to look to the near past not “from above” and by the inertia of the usual negative presentation of power models of a totalitarian and ideologized dictate, but “in the middle” and “from below”, through the work of intermediaries – media, creative unions, artists; and through the practices of the audience in its everyday life. This also determines the choice of the key concepts – *the music for the people* and *the music of the people* – which are, as it turns out, not only below, but outside the singing speakers over the square, where not only “fanfare and spells”, but also intimate confessions and sentimental messages echo. It is there, that the soft power of media music in the time of Bulgarian State Socialism is sought.

Студии и статии

2. Димов, Венцислав. Върху някои ориентализми в българската записана музика. В: *Изкуствоведски четения 2005*. София, Институт за изкуствознание, БАН, 2005, с. 173-183. (№32 от общия списък)

Текстът изследва някои ориентализми в записаната музика от България през първата половина на ХХ век. Той очертава музикални образи от ориенталския стил в местните медии и популярната музика на фона на ориентализмите в европейското изкуство и популярната музика. Заедно с ориенталските стилове в именуването и в музиката, той поставя въпроси относно ориенталските тенденции в текстовете на песните

– диапазона между „ориенталски изкушения“ на романтиците и насладения сантиментализъм на популярната култура. Изследването посочва и някои аспекти на дискурса на ориенталското в обществото – положителни и отрицателни. Масовата култура и популярната музика носят в себе си ориенталски образи като съществена част от местните идиоми на сантименталността, романтиката и модерността. Същевременно, дискурсът на интелектуалците е силно критичен към ориентализмите.

Ventsislav Dimov. On Some Orientalisms of Bulgarian Recorded Music.

The text researches on some of the orientalisms in recorded music of Bulgarian origin during the first half of the 20th century. It outlines music images of the Orient style in local media and popular music on the background of orientalisms in European art and pop music. Together with oriental styles in both naming and music, it poses questions as to the oriental trends in lyrics of songs — the range between “Oriental delights” and romantics . The research also points out some aspects of the discourse of Oriental society — positive and negative in attitude. Mass culture and popular music bear inside themselves oriental images as essential part of the local idioms of sentimentality, romance and modernity. The discourse of intellectuals strongly reproaches orientalisms.

3. Димов, Венцислав. 2006. Обратно виждане: изкуството чете науката. В: *Изкуствоведски четения 2006*. София, Институт за изкуствознание, 2006, с. 24-34. (№35 от общия списък)

Статията представя нова гледна точка, диаметрално противоположна на традиционната изследователска парадигма, при която науката академично „прочита“ изкуство. Как и защо изкуството „чете“ науката? До каква степен този обърнат процес променя както изкуството, така и академичните среди? Примерите от съвременните явления в Българското изкуството (киното) се използват за идентифициране на някои от тенденциите в съвременното изкуство, които предлагат нови прочити на академичните изследвания на балканска музика през звукозаписи, медии и документално кино (етнология, етномузикология, медийни изследвания). Чрез критичното тълкуване на редица български примери, статията показва как могат да бъдат идентифицирани конкретните параметри на този процес, като хибридизация между наука и изкуство, както и между различни изкуства; мозайка на културата и власт в епохата на нови синтези и

интердисциплинарност. Проблематизира се социокултурният контекст на такива явления, както и връзката му с икономиката, политиката, идеологията и етиката.

Ventsislav Dimov. *Reversing the Gaze: Art Reads the Academy.*

This paper presents a viewpoint diametrically opposed to the traditional view in which the academy "reads" art. How and why does art "read" the academy? To what extent does this inverted process change both art and academia? Examples from contemporary phenomena in Bulgaria art (cinema) are used to identify some of the tendencies within art to offer readings of academic research (ethnology, ethnomusicology, media studies). Through the critical interpretation of a number of Bulgarian examples, the concrete parameters of this process can be identified, such as the hybridization between science and art as well as between different arts; the mosaic-ness of culture in this epoch of new syntheses; and interdisciplinarity. The sociocultural context of such phenomena is problematized, as well as its connection to economics, politics, ideology and ethics.

4. Димов, Венцислав. 2007. Балканските кръчми и кафенета и раждането на локалната записана музика. В: Рая Заимова (ред.). *Кафене Европа*. София: Издателство "Дамян Яков", 2007:45-59. (№40 от общия списък)

Кръчмата, един от символите на българския бит и духовност, се оказва и общобалкански, регионален символ на модернизацията на живота, като пространство на развлечението и свободното време. Статията разглежда ролята на градските кръчми-ресторанти-локали като инкубатор на градските музикални култури на Балканите през XIX век, в които се раждат музикални жанрове, като кафе-мюзи, таверна музика, чалгия, кафанска музика. В началото на XX век в ресторантите, локалите и кафетата на балканските градове се появяват първите грамофони и се правят първите записи на локални артисти. Статията дава пример с първите записи на български певци и свирачи, които са представени в контекста на сродни процеси в съседни балкански страни. Излагат се малко известни данни за историческия звукозапис, като се използват архивни материали, първични и вторични източници (грамофонни плочи, каталози, сведения от печатна периодика, мемоари и др.). Прави се изводът, че кръчма и музика на Балканите са тандем, който бележи прехода от традиция към модерност, от устна към записана музика, от локална към трансгранична музика; а ранните записи с популярна и традиционна

музика могат да допълнят картината на българската и балканската идентичност през модерната епоха.

Dimov, Ventsislav. 2007. Balkan pubs and cafes and the birth of local recorded music. In: Raya Zaimova (ed.). *Café Europe*. Sofia: "Damyan Yakov" Press, 2007:45-59. (№40 from the common list)

Resume: The pub, one of the symbols of Bulgarian lifestyle and spirituality, is also, as it turns out, a commonly Balkan, regional symbol of life's modernization, as a space for entertainment and free time. The article examines the role of city pubs and restaurants as an incubator of urban musical cultures in the Balkans during the XIX century, where new popular musical genres are born. In the beginning of the XX century, the first gramophones appear in restaurants, locales and cafes in Balkan cities and the first recordings of local artists are made. The article gives an example with the first recordings of Bulgarian singers and musicians, who are presented in the context of similar processes in neighboring Balkan countries. Little known data about historical sound recording are presented, by using archival materials, primary and secondary sources (gramophone records, catalogues, data from periodicals, memoirs etc.). It is concluded, that pub and music are a tandem in the Balkans. One that marks the transition from tradition to modernity, from oral to recorded music, from local to cross-border music; and early records of popular and traditional music can complete the picture of Bulgarian and Balkan identity in the modern age.

5. Dimov, Ventsislav. 2008. On some Early Evidence of Musical Hybridization: Observation on Commercial Gramophone Records from Bulgaria". In: *The Human World and Musical Diversity. Proceeding from the Fourth Meeting of the ICTM Study Group "Music and Minorities" in Varna, Bulgaria 2006*. Sofia, Institute of Art Studies, 2008:43-50. (№45 от общия списък) (на английски език)

Статията е вариант на доклад, изнесен на Четвъртата среща на Изследователска група „Музика и малцинства“ към ICTM – Международният съвет за изследване на традиционната музика към ЮНЕСКО (В. Димов, заедно с Р. Стателова и Ив. Влаева са членове на локалния организационен комитет на международната научна конференция, състояла се във Варна през 2006 г.). Публикацията разглежда малко познато, почти неизследвано явление в българската музикална култура: ролята на представители на

малцинствата и на чуждестранни музиканти в създаването на медийната и записана музика в България – ранните грамофонни плочи през първата половина на XX век. За пръв път се въвеждат изворови данни за първите записи на народна и популярна музика от България с участието на чешки, еврейски, цигански, турски, арменски и сръбски музиканти. Те се интерпретират като индивидуален, но и групов културен принос към музикалната история. Прави се опит да се разгледа модернизацията на местната българска музика от гледна точка на музикалното смесване. Достига се до извода, че музикантите от небългарски етнически произход са сред двигателите, катализаторите и символите на хибридизацията и модернизацията в българския музикален живот.

The article is a revised paper from an international scientific conference – Fourth Meeting of the Study Group “Music and Minorities” of the International Council for Traditional Music Varna (Bulgaria), 2006 (Organizational Team: Rosemary Stanelova - chair, Ivanka Vlaeva, Ventsislav Dimov). This paper about some early sound evidences of the musical hybridization, examines a little known, almost not-researched phenomenon in Bulgarian musical culture: the role of representatives of minorities and of foreign musicians in the production of the early gramophone records in Bulgaria during the first half of 20th century. The subject of observation is the body of recordings of folk and popular music from Bulgaria with the participation of Czech, Jewish, Gypsy, Turkish, Armenian, and Serbian musicians. They are interpreted not just as individual or group contributions to musical history. Rather, an attempt is made to examine the modernization of local Bulgarian music from the standpoint of musical mixing. A conclusion is reached that the musicians of non-Bulgarian ethnic origin are among the movers, the catalysts, and the symbols of hybridization and modernization in Bulgarian musical life.

6. Dimov, Ventsislav. 2008. Around the Balkan Passions of the Ethnofusion. In: Дани Владе С. Милошевића. Међународни научни скуп. Зборник радова , ed. Dimitrije Golemović. Баня Лука, Академиј ъмјетности, 2008:373-383. (№48 от общия списък) (на английски език)

Резюме. Статията разглежда връзката Балкани – традиционна музика – Уърлд Мюзик и етно фюжън, която се оказва активирана за научния интерес през 90-те години на XX век. Акцентира се върху западните образи на Балканите чрез Уърлд мюзик и върху

по-различните вътрешни представи на балканците за споделено музикално наследство като един от знаците на общото минало. Потърсени са и нови примери за синтезиране на собствена етно-фюзън музика – процес, чрез който се конструира балканската идентичност от самите балкански музиканти. Такъв е случаят с проекта „Балкански коне“ – между-балканска музикална лаборатория с участието на етно-джаз музиканти от България, Македония, Сърбия, Гърция, Хърватска, Турция и Румъния.

Summary. The article looks at the connection Balkans - Traditional Music - World Music and Ethnic Fusion, which turned on research interest in the 1990-s. It focuses on the Western images of the Balkans through World Music and on the different internal representations of the Balkans of shared musical heritage as one of the hallmarks of the common past. New examples of synthesizing their own ethno-fusion music have also been sought - a process by which Balkan identity is constructed by Balkan musicians themselves. This is the case with the Balkan Horses Project - an inter-Balkan music laboratory with the participation of ethno-jazz musicians from Bulgaria, Macedonia, Serbia, Greece, Croatia, Turkey and Romania.

7. Димов, Венцислав. 2009. За чалгата с омерзение и обич. В: Дичев, Ивайло и Орлин Спасов (съст.) *Новите млади и новите медии*. София, Институт Отворено общество. 2009: 108-126. ISBN 978-954-9828-67-2. (№50 от общия списък)

Статията е включена в специално издание, посветено на новите млади и новите медии (редактори и съставители – Ивайло Дичев и Орлин Спасов). Текстът потвърждава приносите на В. Димов в едно изследователско поле, в което е пионер – етнопоп-музиката (той е автор на първата научна монография по проблема – „Етнопопбумът“, 2001). Авторът защитава тезата, че *чалга* не е само пейоративно название на музика, а сериозно културно явление с отношение към важни въпроси на съвременното българско битие и съзнание: маси и власт, културен избор и политика, културни вододели и войни, всекидневен живот и празничност, медии и митове, индивидуални вкусове и групови идентичности и др. Като се фокусира върху публичната реч през десетилетието между 1998 и 2008 г. – преса и електронни медии, интервюта и коментари, политологически анализи и художествени акции – авторът анализира метафората *чалга*, наситена с плеоназъм, същевременно приемана като маркер на културни войни. Чалгата като медийни образи е свързвана с ориенталското и дори издигана като знаме на съпротива

срещу еднозначната си външна и западна посока културен избор, но бива представена и като лакмус на европеизацията – един от образите на етническата толерантност и преодоления национализъм.

Dimov, Ventsislav. 2009. For chalga with disgust and love. In: Dichev, Ivaylo and Orlin Spasov (comp.) *New youth and new media*. Sofia, Open Society Institute. 2009: 108-126. ISBN 978-954-9828-67-2. (№50 from the common list)

Resume: This article is included in a special edition, dedicated to the new youths and new media (editors and compilers – Ivaylo Dichev and Orlin Spasov). The text confirms the contributions of the author in a research field, wherein he is a pioneer – ethnopop music (he is the author of the first scientific monograph on the topic – “The Ethnopop boom”, 2001). The thesis, that chalga is not only a pejorative denomination for music, but a serious cultural phenomenon with regard to important matters of modern Bulgarian lifestyle and consciousness: masses and power, cultural choice and politics, cultural fronts, everyday life and celebration, media and myth, individual tastes and group identities etc., is defended. By focusing on public speech in the decade between 1998 and 2008 – press and electronic media, interviews and comments, political science analyses and artistic campaigns – the author analyses the metaphor *chalga* as a marker of culture wars. The media images of chalga make it a symbol of the oriental, but it is paradoxically presented as a litmus of Europeanization – one of the images of ethnic tolerance and overcome nationalism.

8. Димов, Венцислав. 2009. Славянски следи в записаната на грамофонни плочи музика от България. *Slavica Slovaca*, Rocnik 44, 2009/1: 31-45. ISSN 0037-6787. (ERIH PLUS) (№54 от общия списък)

Статията е написана по покана на авторитетно научно списание за славянски изследвания (включено в европейския реферативен индекс ERIH PLUS за хуманитарни и социални науки, т.е. публикуваните в него текстове са видими висококачествени изследвания). Текстът проследява следите на славянски музиканти и музика в българската записана и медийна музика от първата половина на XX век. Славянските музиканти (временни мигранти или постоянни имигранти в България) се открояват сред фигурите, които полагат основите на общите тенденции за развитие на българската музикална култура: градската любителска музикална култура (чехи и хървати) и професионални

музикални институции (чехи и руснаци); художествена/арт музика (чешки музиканти: салонни, военни и филхармонични оркестри) и популярна музика (руснаци: побългарена европейска и руска градска музика; сърби: балканска етнопоп музика). Ключови думи: записана музика; медийна музика; музикална индустрия; славянски музиканти-имигранти в България; „народна музика“; „шлагерна музика“; етнопоп музика, арт музика.

„Slavic Traces in the Music from Bulgaria Recorded on Gramophone Plates“. *Slavica Slovaca*, 44, 2009, No. 1, pp. 31-45. (Bratislava). The text follows the traces of Slavic musicians and music in the Bulgarian recorded and media music from the first half of the 20th century. The Slavic musicians (temporary migrants or permanent immigrants in Bulgaria) founded the basics of the general trends of development of Bulgarian musical culture: the urban amateur (Czechs and Croatians) and professional (Czechs and Russians) musicing; art (Czech: saloon, military and philharmonic orchestras) and popular music (Russians: Bulgarianized European and Russian urban music; Serbians: Balkan ethno-pop music). Recorded music; media music; musical industry; Slavic musicians-immigrants in Bulgaria; „narodna“/folklore music; „shlager“/popular music; ethno-pop music, art music.

9. Димов, Венцислав. Да конструираш, като изпееш: за едни балкански музикален фестивал. – В: *Изкуствата. Пазарът. Публиките*. София: Институт за изследване на изкуствата, 2013, с. 82-92. ISBN 978-954-8594-44-8. (№77 от общия списък)

Резюме. Темите за изкуствата и културните политики, изкуствата и индустриите и изкуствата и медиите се срещат в случая с етно-поп музиката и нейните сценични и медийни формати. Международният фестивал за авторски песни „Пирин фолк“, провеждан в Сандански, България, обявяван през последните години като „Балканският фестивал“ може да бъде възможен фокус, в който Балканите се опитват да опровергават балканизмите. Фестивалът показва как балканската етно-музика е в състояние да събере и изгради споделени ценности на европейското и гражданското общество чрез песни. Медийните ресурси на такава конструкция са електронни медии (радио, сателитни телевизионни канали) и нови медии (Интернет като глобална мрежа). Текстът изследва фестивала, излагайки го върху преглед на авторската музика с етно елементи на Балканите в миналото и срещу съвременната картина на фестивалните сцени на Балканите. В

рамките на традицията на Пирин Фолк, продължила две десетилетия, се очертават нови, мащабни хоризонти на етно-музиката на Балканите като споделена празничност в един застрашен свят.

Constructing through Singing: of a Balkan Music Festival

Abstract. The topics of Arts and Cultural Policies, Arts and Industries and Arts and Media concur with ethno-pop music. Pirin Folk International Song Festival held in Sandanski, Bulgaria, styled The Balkan Festival could be a possible focus, where the Balkans could disprove the Balkanisms. The festival shows how Balkan ethno-music is able to bring together and build up shared European and civil society values through songs. The media resources of such a construction are e-media (radio, satellite TV channels) and new media (the Internet as a global web). The text examines the festival, exposing it against an overview of auteur music with ethno elements of the Balkans in the past and against the contemporary picture of the Balkan festival stages. Within the 2-decade-long tradition of Pirin Folk, new horizons of ethno-music in the Balkans as a shared festivity in an endangered world are looming large.

10. Димов, Венцислав. 2014. Върху някои актуални употреби на музиката в медиите (Медийният Вагнер: деконструктивни разпади или нови синтези?). *Българско музикознание*, год. 38, бр. 2, с. 67-90. ISSN 0204-823X. (№83 от общия списък)

Резюме: Текстът представя репрезентации на Вагнеровото творчество в нови медии (интернет), визуални изкуства, кино и реклама. Хипотезата е, че отвъд деконструктивните разпади на музикалния текст медийните контексти могат да очертаят и нови синтези и хоризонти пред т.нар. художествена музика и човешкото ѝ преживяване в днешната постмодерна ситуация. Разгледани са вербални образи на Вагнер и музиката му в печатни медии (в журналистическия/публицистичния дискурс, в информационни и коментарни текстове), във визуалната попкултура (шаржове и карикатури), в екранните изкуства (кино и телевизия), в популярната музика (рок, пънк, поп, хип-хоп, джаз). Изводите са, че „медийният Вагнер” е симулакрум, който не може да поеме функциите на тоталното изкуство, но в епохата на медиите и техническата възпроизводимост на художественото произведение е сериозен изследователски обект.

Ключови думи: Рихард Вагнер, записана и медийно разпространявана музика, репрезентация, медиаполитика на музиката, симулакрум

On some current uses of music in media (The media Wagner: deconstructive decays or new syntheses?). The study focuses on representations of Wagner's works in the new media (internet), visual arts, film and advertising. It is a part of a larger study on music media. The particular occasion here is associated with the personality of Richard Wagner and his music, media revitalized around the composer's 200th anniversary, as well as the first Bulgarian staging of the tetralogy Ring of the Nibelungs. Media music is not just an applied music (specially composed, produced and performed for the media). It is a sort of "meta-music" with different options. Any music which is updated, vitalized or (re)constructed in the current media environment becomes "media music." This label fits even art music, which is otherwise rarely interpreted as media music. The hypothesis here suggests that beyond the music decays of the deconstructive text, media contexts can outline new syntheses and horizons before the so-called art music, experienced by humans in today's postmodern situation. To explore Richard Wagner's music as "media music" means to focus on the politics of representation, which includes links to power relations in society, to the constitution of identities, to using art and knowledge in interpretive constructionist practices (Hall). This does not mean to analyze Wagner's musical ideas and realizations. Rather, it means the studying of their historical and cultural contexts of representation, which are in the hands of media and audience. Presented here are verbal images of Wagner and his music in printed media (informative and commentary texts in the journalistic discourse), in visual pop culture (cartoons and caricatures), in screen arts (film and television, advertising), in popular music (rock, punk, pop, hip-hop, jazz). The observations on Wagner and his music as presented in the media confirm the statement which says "the medium is the message" (McLuhan). In such a research paradigm the nature of media, and not so much their contents, influences the structure of society and the message. Media music is the subject of research precisely as media – not just the music taken as media content, but its new nature as media culture. In conclusion, it is argued that "the media Wagner" is a simulacrum that can not take over the role of total art, yet in the age of media and technical reproducibility of art, it is a serious research subject.

Keywords: Richard Wagner, recorded and media music, representation, music media policy, simulacrum

11. Димов, Венцислав/ Dimov, Ventsislav. 2014. Болгарская „хип-хоп” музыка как феномен альтернативной журналистики/Bulgarian Hip-hop music as a phenomenon of alternative journalism. В: Сергеева, Т. С. (ред.). *Медиаобразы в современном информационном пространстве*. Казань: Казанский федеральный университет, 2014, с. 25-52. ISBN 978-5-00019-337-2. (№87 от общия списък). (на английски и руски език)

Студията защитава тезата, че има българска хип-хоп и фрийстайл музика, която чрез радиото, интернет и уеб 2.0 изпълнява функцията на алтернативна журналистика. Т. нар. „песенни вестници“ не могат да заменят печатните и електронни медии и няма да направят журналистиката ненужна. Те обаче показват как музиката в медиите може да изпълнява и журналистически функции. Хип-хоп артистите говорят на езика на публиката. огласяват дневния ред на обществото, поемат ролята на медиите, структуриращи информацията, за да изберат онези теми и събития, които да бъдат поставени в светлината на общественото внимание, за да формулират сигнали за социално предупреждение. Хип-хоп артистите заместват журналистиката и интегрират групи за борба със социалните проблеми и макар под формата на забавление, те стават ефективни публични комуникатори. Като „ние-музика“ и като израз на културата на участие във виртуалните общности, те са нещо повече от само музика или само медия, защото притежават мултимедийна персонализация, интерактивност и диалог. Текстът привлича вниманието към изучаването на медиа-политиките на музиката и акцентира мястото на хип-хоп музиката в контекста на студентската онлайн радиостанция „Реакция“, в която като „ние-музика“ става „публична журналистика“, придобивайки характеристиките на един политически институт – платформа за общностни възгледи и гражданска активност.

The article proposes that there is the Bulgarian hip-hop and freestyle on the Radio, Internet and Web 2.0 has the function of alternative journalism. The “song newspapers” will not replace the print and electronic ones, and will not make the journalism unnecessary. However, they show some changes in journalistic functions. The hip-hop artists speak on the language of the audience. Now that the public, not journalists define the agenda setting, they take over the role of structuring the information in order to choose those topics and events, which to put in the public spotlight, in order to formulate social warning signals. The hip-hop artists are replacing

the free journalism and integrate groups to combat social problems. United by collective mission to worry, in the form of entertainment, they become more effective communicators. As “we-music” and as an expression of the culture of participation in virtual communities, they are more than just music or only media, because they have multimedia personalization, interactivity and dialogue. The alternative media and journalism, such as hip-hop “we-music” differ from the commercial mainstream, which suppresses the political and civic activity. They are the opposite - hot, civic, political, critical media. Thus they become part of the “public/ civic journalism” and have functions of community media. They are humane, because they take out people from the crowd, talk to its audiences as to potential participants in social processes rather than to passive observers and consumers. They play an important role in solving societal problems, often hidden or only ascertained. They are part of the public dialogue and fight for truth, justice and better life of the society. If this article has a modest contribution to the study of media-politics of music, it was in drawing the attention towards the hip-hop in the context of students online radios, which like “we-music” became “public journalism”, acquiring the features of a political institute - a platform for communal views and civil interests.

12. Димов, Венцислав. 2016. „Какъв е спомен станало” Песенните паметници за войната в Добруджа отпреди 100 години“. *Арт диалог. Интернет списание за култура*, 2016, Брой 4. ISSN 2367-8801. <http://artdialog-bg.com>. (№95 от общия списък)

Студията продължава изследванията върху песенните и медийни паметници на сложната история на един български регион в периода между двете световни войни, на които е посветена публикуваната през 2012 г. монография „Добруджа: памет и песни“. Интерпретират са звукови, словесни и визуални документи: устна традиция, грамофонни плочи, песнопойки, преса, художествена литература, ноти, снимки; прилагат се интердисциплинарни подходи и методи (етнографски, фолклористични, антропологически, на медиазнанието и др.). Чрез съхранените звуци и образи от миналото (устна памет: войнишки песни, исторически народни песни, спомени; нотни свезки, песнопойки, артефакти на музикалната индустрия: грамофонни плочи), се препрочита сто години по-късно историята на Добруджа по време на Първата световна война (1916-1918), за да се представи тя в пластичен синтез – мозайка от гласове и образи, чрез които се постига достоверно и вълнуващо приближаване до миналото.

Dimov, Ventsislav. 2016. „What a memory it has become” The song memorials for the war in Dobrudzha from 100 years ago“. *Art dialogue. Online magazine for culture*, 2016, Issue 4. ISSN 2367-8801. <http://artdialog-bg.com>. (№95 from the common list)

Resume: The paper continues the research on song and media memorials of the complex history of a Bulgarian region in the time between two world wars, to which V. Dimov's monograph "Dobrudzha: memory and songs", published in 2012, is dedicated. Audio, verbal and visual documents are interpreted: oral tradition, gramophone records, songbooks, press, fiction, notes, pictures; interdisciplinary approaches and methods are applied (ethnographic, anthropological, of media science etc.). The history of Dobrudzha during World War I (1916-1918) is reread, through the preserved sounds and images from the past (oral memory: soldier songs, historical peoples songs, memories; note fascicles, songbooks, artefacts of the musical industry: gramophone records), so it can be presented in a plastic synthesis – a mosaic of voices and images, through which the past can be approached authentically and excitingly.

13. Димов, Венцислав. 2018. Към разбирането на медийната музика. Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Факултет по журналистика и масова комуникация. Том 25, София: УИ „Св. Климент Охридски“, с. 7-31. ISSN 0311-4883. (студия). (№110 от общия списък)

Студията е първи опит теоретично да се обоснове понятието медийна музика като ново проблемно поле в медийните изследвания. Проучването представя необходимостта от изследване на медийната музика чрез предоставяне на теоретични и терминологични основи за нейното разбиране. Има два типа разбиране на концепцията: инструментално (по-тясно и конкретно) и културално (по-широко и по-общо). Авторът споделя второто, като обосновава избора си с нуждата от изследване на медийната музика, с ролята на медиите, с необходимостта от копродуктивно изследване, което да отчита взаимодействието между обществен живот, медии и музика. Изведени са основните подходи за изучаване на медийна музика: културологически, социологически, антропологически, на медийните изследвания. Студията е снабдена с богат научен и справочен апарат: цитирани са над 60 публикации на български и английски език.

Towards Understanding Media Music. This article is one of the first attempts in Bulgaria to theoretically substantiate the concept of media music as a new problematic field in media

studies. The study presents the need to explore media music by providing theoretical and terminological bases for its understanding. There are two types of understanding of the concept: instrumental (narrower and concrete) and cultural (broader and more general). The choices of basic approaches to studying media music are justified: cultural, sociological, anthropological, media studies. Keywords: media music, e-music, approaches: cultural, sociological, anthropological, media studies.

14. Димов, Венцислав. 2018. „Нашият труд е песента“ (народната музика в българските радиопрограми от първите години на социализма и нейната „мека власт“). *Списание "Медialog"*, 2018, №3. Достъпно на: <https://www.medialog-bg.com/?p=1905>. (студия). (№112 от общия списък)

Статията описва основните властови концепции и практики, свързани с музиката в българското радио през първите години на социалистическа България – периода на Отечественофронтовска България (1944-1947), когато под етикета „народна демокрация“ започва овладяването на държавно радио от властта; и тоталитарния период (1948-1956) – период на „класически сталинизъм“, време на завършилото овладяване на радиото и медийната музика от комунистическата власт. Фокусът е върху т. нар. народна музика в радиото, която в първите години на българския държавен социализъм се оказва един от основните проводници на „мека власт“. Изследва се присъствието ѝ в наративите на комунистическата власт, мястото ѝ в радиопрограмите, основните ѝ фигури и формати, нейните властови употреби като „музика за народа“ и някои дискурси като „правилната“ и „неправилната“ музика според властта. Ключови думи: народна музика, социализъм, Българско радио, власт, мека власт.

The article describes the main power concepts and practices, related to music in Bulgarian radio during the first years of socialist Bulgaria – the Fatherland front period (1944-1947), when the authorities start to take possession of state radio, under the guise of “people’s democracy”; and the totalitarian period (1948-1956) – a period of “classical Stalinism”, a time of the completed control of radio and media music by the communist power. The focus is on the so called folk music in radio, which turns out to be one of the main conduits of “soft power” in the first years of Bulgarian national socialism. Its presence in the narratives of communist power, its place in radio programs, its main figures and formats, its power uses as “music for the people”

and some discourses as “correct” and “incorrect” music, according to authorities, are examined.
Key words: peoples music, state socialism, people's democracy, Bulgarian radio, soft power.

15. Димов, Венцислав. 2019. За някои медийни метаморфози (как „чалгари“ стават „лидери на граждански каузи“). *Списание "Медialog"*, 2019, №5, с. 8-32. Достъпно на: http://www.medialog-bg.com/wp-content/uploads/2019/08/Medialog_Issue-5_2019.pdf (студия). (№114 от общия списък)

Резюме: Текстът разглежда изграждането на образа на звездата в етнопоп музиката и ролята на медиите и медийната музика, като се спира на два случая – Слави Трифонов и Азис. На пръв поглед много различни, те са всъщност твърде сходни – както при механизмите на медийното налагане на образа на звездата, така и на употребата на медиите в конструирането на публичен ресурс и граждански ореол. Прието е предизвикателството да се интерпретират актуални културни явления през медийните им проекции, като се използват теоретичните постановки на Тайлър Коуен за икономиката на славата и на Джоузеф Най за меката власт. Ключови думи: етнопоп музика, звезда, фенове, нови медии, слава, мека власт.

Summary: The proposed article shares observations on with the construction of the image of the star in ethno-pop music and the role of the media and media music, with two cases - Slavi Trifonov and Azis. At first glance, they seem very different, but they are actually quite similar - as with the mechanisms of media imposition of the image of the star and the use of the media in the construction of public resources and attachment to civilian causes. The article attempts to interpret current cultural phenomena through their media projections, using Joseph Nye's theoretical statements on soft power; Tyler Cowen's for the Economics of Glory. Keywords: ethnopop music, star, fans, new media, glory, soft power

16. Димов, Венцислав. 2019. Властта и музиката за народа в социалистическа България. В: *Изкуството в Европа: модели и идентичности. Изкуствоведски четения 2018*. София: Институт за изследване на изкуствата, с. 67-77. (№115 от общия списък)

Резюме: Предложената тема кореспондира с няколко тематични полета: дебати за общоевропейската и националната идентичност; опозициите център – периферия,

официално – неофициално; маргинали, ъндърграунд, дисиденти и др. Докладът ще разгледа отношението власт – медии – музика през призмата на идеологическата употреба на медийната музика (народна, естрадна) през близкото минало – България през епохата на социализма (1944–1989). Изследването е част от работа по колективен научен проект „Меката власт“ на популярната музика (по примери от България и Балканите)“ и се базира на анализи на архивни документи, радиопрограми и дискографии, обзор на специализирана периодика и свидетелства на личности, участници в процесите. Прочитите на белязаната от идеология и социалистическа пропаганда музикална култура в контекста на медиите открояват няколко основни агенти, въздействия и разкази: идеологически нормативи (наративи на властта); идеологизирани практики (контекстите в системата на социалистическата културна политика); отпечатъци върху музикални текстове. Ключови думи: народна и естрадна музика, радио, социализъм, контрол, мека власт

Abstract: The text „POWER AND MUSIC FOR THE PEOPLE IN SOCIALIST BULGARIA“ analyses some aspects of the problematic music-power relations in Bulgaria’s near history in the time of the state socialism (1944–1989), connected to the popular music, circulated by the media. Dubbed music for the people here, it’s a non-homogenous massif, in respect to genre and style, including variations of folklore and popular, labeled in radio and television programs, as well as on record covers, as folk, estrada, pop, everyday music. The question posed is: how does power see and use the music for the people (from above)? Key words: music for the people, folk music, estrada, media music, power.

II. Публикации в съавторство

Учебници и печатни учебни пособия

17. Пейчева, Лозанка, Стефанка Георгиева, Венцислав Димов, Милен Димитров. 2017. Музика за осми клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3358-4. (№149)

18. Пейчева, Лозанка, Стефанка Георгиева, Венцислав Димов, Милен Димитров. 2017. Книга за учителя. Музика за осми клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3475-8. (№150 от общия списък)

19. Пейчева, Лозанка, Стефанка Георгиева, Венцислав Димов, Милен Димитров. 2018. Музика за девети клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3602-8. (№151)

20. Пейчева, Лозанка, Стефанка Георгиева, Венцислав Димов, Милен Димитров.
2018. Книга за учителя. Музика за девети клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3603-5.
(№152 от общия списък).

21. Пейчева, Лозанка, Венцислав Димов, Милен Димитров, Даниела Костинкова.
2019. Музика за десети клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3860-2.

22. Пейчева, Лозанка, Венцислав Димов, Милен Димитров, Даниела Костинкова.
2019. Книга за учителя. Музика за десети клас. София: Просвета, ISBN 978-954-01-3862-9.